

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA
NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.com.pl, <http://www.krs.com.pl>
tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00, tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, dnia 28.06.2024 r.

SIB/40/2024/MM

Szanowny Pan
Czesław SIEKIERSKI
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

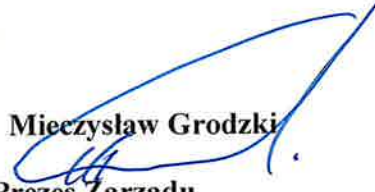
W nawiązaniu do spotkania z Panem Ministrem na posiedzeniu Komisji Spółdzielczości Rolniczej Zgromadzenia Ogólnego KRS w dniu 26 czerwca br., jeszcze raz serdecznie dziękujemy za udział Pana Ministra w spotkaniu ze spółdzielcami.

Spotkanie było dobrą okazją do zapoznania uczestników z **aktualną sytuacją w rolnictwie, podejmowanymi przez Ministerstwo działaniami dla poprawy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych oraz omówienia aktualnych problemów w zakresie działania i rozwoju spółdzielczości rolniczej w Polsce.**

Dziękujemy Panu Ministrowi za przekazane informacje oraz materiały. W odpowiedzi na prośbę Pana Ministra, w załączeniu przekazujemy zgłoszone i omawiane na posiedzeniu Komisji wnioski i rozwiązania dotyczące spółdzielczości rolniczej.

Biorąc pod uwagę znaczenie omawianych spraw oraz zainteresowanie się Pana Ministra zgłoszonymi postulatami, mamy nadzieję na rozwiązanie problemów spółdzielczości rolniczej oraz tworzenie lepszych warunków do jej rozwoju.

Z wyrazami szacunku

dr inż. Mieczysław Grodzki
Prezes Zarządu
Krajowej Rady Spółdzielczej

Załączniki:

Zgłoszone wnioski i rozwiązania na posiedzeniu Komisji

Wnioski zgłoszone na posiedzeniu Komisji Spółdzielczości Rolniczej Zgromadzenia Ogólnego KRS w dniu 26 czerwca 2024 r.

I. W zakresie spółdzielczości mleczarskiej:

1. Umożliwienie spółdzielniom mleczarskim sprzedaży wyprodukowanych produktów mleczarskich zgodnie z rachunkiem ekonomicznym, uwzględniającym koszty produkcji. Skutki podniesienia stawki VAT do 5% na w/w produkty odczuwają głównie dostawcy żywności do sieci handlowych, w tym spółdzielnie mleczarskie. Trwającą niekontrolowana wojna handlowa pomiędzy sieciami handlowymi, w szczególności dyskontami spowodowała, że koszty podwyżki podatku VAT zostały przerzucone na dostawców żywności. Wiele spółdzielni mleczarskich jest w bardzo trudnej sytuacji finansowej.
2. Doprecyzowanie istniejącego przepisu art. 17d Ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1233), który w praktyce jest przepisem „martwym” i nie tworzy warunków ochrony. **Wnioskujemy o zmianę obecnego jego brzmienia:**

„Czynem nieuczciwej konkurencji jest wprowadzanie do obrotu przez sieci sklepów dyskontowych towarów w ilości przewyższającej 20% wartości obrotów z markami stanowiącymi własność właściciela sieci lub podmiotów zależnych”

na:

„Czynem nieuczciwej konkurencji jest wprowadzanie do obrotu w roku kalendarzowym lub obrachunkowym przez sieci sklepów dyskontowych towarów z markami stanowiącymi własność właściciela sieci lub podmiotów zależnych w ilości przewyższającej 20% ogólnej ilości takich towarów wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym lub obrachunkowym jak również wprowadzanie do obrotu w kwartale kalendarzowym przez sieci sklepów dyskontowych towarów z markami stanowiącymi własność właściciela sieci lub podmiotów zależnych w ilości przewyższającej 20% ogólnej ilości takich towarów wprowadzonych do obrotu w poprzednim kwartale kalendarzowym. Sieci sklepów dyskontowych zobowiązane są do 30 dnia po zakończeniu każdego kwartału kalendarzowego składać do Prezesa *Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* informację o ilościach towarów wprowadzanych do obrotu ogólnie i z markami stanowiącymi własność właściciela sieci lub podmiotów zależnych (w podziale na poszczególne grupy asortymentowe). Wzór informacji, podział na grupy asortymentowe towarów objętych informacją oraz dokładny sposób składania informacji określi w rozporządzeniu Rada Ministrów, mając na uwadze zapewnienie przestrzegania powyższego zakazu.”

Według danych zgromadzonych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wartość sprzedaży marek własnych w sektorze HSD (hipermarkety, supermarkety i dyskonty) w 2020 r. wyniosła około 57 mld zł (wzrost o 30% w stosunku do roku 2016) i stanowiła 34% przychodów ze sprzedaży tego sektora, z czego w przypadku dyskontów było to ok. 50% ich przychodów. Opinia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 czerwca 2024 r. potwierdza, że ochrona przedsiębiorców, w tym spółdzielni mleczarskich, zapisana w ustawie, nie jest realizowana. Powyższe wiązać się będzie w nieodległej przyszłości z nasileniem się problemów ekonomicznych wielu spółdzielni mleczarskich, co skutkować będzie tym samym wobec dużej części producentów mleka. Jednocześnie opinia Prezesa

UOKiK wskazuje na potrzebę przeprowadzenia gruntownej analizy i konsultacji, celem wypracowania efektywnych rozwiązań dla wszystkich uczestników rynku.

3. Zawieszenie wpłacania składki na Fundusz Ochrony Rolnictwa dla podmiotów które płącą ponad 1 mln zł składki rocznie na FOR np. Spółdzielnia Mleczarska MLEKOVITA lub ograniczenie składki na FOR do kwoty 1 mln zł rocznie na jeden podmiot.

II. W zakresie rolniczych spółdzielni produkcyjnych:

1. Wielorodzinne/Rodzinne gospodarstwa rolne – uznanie w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego rolników zrzeszonych w spółdzielniach, którzy są ich współwłaścicielami jak rolników indywidualnych tylko współdziałających w grupie. Wielorodzinne/Rodzinne gospodarstwa rolne to skrót pojęciowy, pod którym rozumiemy kilka zmian ustawowych mających na celu likwidację dyskryminacji rolników zrzeszonych względem rolników indywidualnych a jednocześnie nie rodzących skutków finansowych po stronie Państwa.
2. Członkowie spółdzielni rolnych powinni móc dzierżawić lub kupować ziemię od KOWR wg. zasady z dopłat obszarowych czyli przeliczniku ilorazu ziemi dzielonej przez ilość członków.
3. W programach Planu Strategicznego WPR członków spółdzielni traktować jak grupę rolników ubiegających się wspólnie o wsparcie a nie wyłącznie jako jeden podmiot prawny.
4. Poparcie MRiRW w uzyskaniu przez polską spółdzielczość członkostwa w Cogeca. Obecnie w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej UE Cogeca, polska spółdzielczość nie ma żadnej organizacji spółdzielczej.
5. Transakcje pomiędzy członkami spółdzielni a spółdzielnią, niezależnie w którą stronę, powinny być wyłączone spod rygoru ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.
6. Zlikwidowanie podwójnego opodatkowania dochodu w spółdzielniach - CIT i PIT od członka spółdzielni.
7. Uwzględnienie również w uldze podatkowej młodych ludzi do 26 roku życia - dochody członków spółdzielni produkcji rolnej (tu nie ma umów o pracę a jest podatek).

Potrzebne zmiany legislacyjne dotyczące RSP:

1. W ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego:

W art. 5 nadaje się następującą treść:

„Art. 5. 1. Za gospodarstwo rodzinne uważa się gospodarstwo rolne:

- 1) prowadzone przez rolnika indywidualnego lub osoby fizyczne w ramach rolniczej spółdzielni produkcyjnej oraz
 - 2) w którym łączna powierzchnia użytków rolnych jest nie większa niż 300 ha, a w przypadku gospodarstwa rolnego prowadzonego przez osoby fizyczne w ramach rolniczej spółdzielni produkcyjnej nie większa niż 300 ha w przeliczeniu na jednego członka.
2. Przy ustalaniu powierzchni użytków rolnych rolników indywidualnych, o której mowa w ust. 1 pkt 2, będących przedmiotem współwłasności uwzględnia się powierzchnię nieruchomości rolnych odpowiadających udziałowi we współwłasności takich nieruchomości, a w przypadku współwłasności łącznej uwzględnia się łączną powierzchnię nieruchomości rolnych stanowiących przedmiot współwłasności.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do ustalania powierzchni użytków rolnych będących przedmiotem współposiadania samoistnego oraz współposiadania na podstawie użytkowania wieczystego lub na podstawie umowy dzierżawy.
4. Przy ustalaniu powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego prowadzonego przez osoby fizyczne w ramach rolniczej spółdzielni produkcyjnej stosuje się iloraz ogólnej powierzchni nieruchomości rolnych stanowiących własność spółdzielni do liczby członków spółdzielni zgodnie ze stanem ujawnionym w rejestrze członków prowadzonym zgodnie z art. 30 ustawy Prawo spółdzielcze na dzień złożenia wniosku.”.

2. W ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa:

1) W art. 28a ust. 2 dodaje się pkt 3 o treści. „w przypadku rolniczych spółdzielni produkcyjnych bierze się pod uwagę iloraz powierzchni nieruchomości rolnych stanowiących własność spółdzielni do liczby członków spółdzielni zgodnie ze stanem ujawnionym w rejestrze członków prowadzonym zgodnie z art. 30 ustawy Prawo spółdzielcze na dzień złożenia wniosku.”

2) W art. 29 ust. 3b dodaje się pkt 8 o treści „rolnicze spółdzielnie produkcyjne nie będące w likwidacji, których łączna powierzchnia nieruchomości rolnych stanowiących własność spółdzielni jest nie większa niż 300 ha w przeliczeniu na 1 członka spółdzielni.

W każdym z ww. postulatów jesteśmy gotowi do współpracy i ewentualnych dalszych rozmów. Prosimy o realizację naszych postulatów tym bardziej, że wszęch miar, bronią się merytorycznie i nie stanowią obciążenia dla skarbu Państwa.

III. W zakresie uznanych organizacji producentów oraz spółdzielni rolniczych różnych branż:

1. Uproszczenie wymogów krajowych i upowszechnienie:

1) uzyskiwania statusu uznanych organizacji producentów przez działające spółdzielnie rolnicze m.in. spółdzielnie mleczarskie, spółdzielcze grupy producentów rolnych, spółdzielnie ogrodniczo-pszczelarские (w tym uzyskiwania statusu członka w uznanej OP m.in. rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielcze GPR, gminne spółdzielnie SCh, spółdzielnie kółek rolniczych),

2) tworzenia spółdzielczych uznanych OP przez rolników niezrzeszonych

- celem zwiększenia gospodarczego zorganizowania polskich rolników i poprawy dochodu z działalności rolniczej.

2. Wdrożenie **wsparcia sektorowego** corocznie do wysokości 6% wartości produkcji sprzedanej (wpisanie niewielkiej startowej puli środków, z jej cykliczną aktualizacją według zapotrzebowania na środki), przewidzianego w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (...), wskazanego w Art. 66-68 rozporządzenia dotyczących wsparcia sektorowego m.in. **na rynku mleka i przetworów mlecznych, zbóż, nasion roślin oleistych, wieprzowiny, wołowiny i cielęciny, drobiu**. Objęcie obecnie tym wsparciem wyłącznie obowiązkowych sektorów tj. sektora pszczelarstwa oraz sektora owoców i warzyw - jest nieadekwatne

do potrzeb polskiego rolnictwa i przetwórstwa oraz pozbawia pominięte sektory znaczących możliwości pomocy na ich rozwój. Pominięte sektory stanowią ok. 90% obrotów produktami rolnymi i przetwórstwa rolnego w Polsce. Przy dalszym braku wsparcia sektorowego w w/w sektorach, systematycznie pogarszać się będzie sytuacja ekonomiczna spółdzielni mleczarskich i producentów mleka, spółdzielni skupujących zboża i rzepak, GPR trzody chlewnej, GPR bydła mięsnego, a szczególnie producentów tych surowców rolnych.

3. Objęcie spółdzielni rolniczych odszkodowaniami wypłacanymi w ramach Funduszu Ochrony Rolnictwa – spółdzielnie są przedłużeniem gospodarstw oraz należą do ich członków (spółdzielnie nie są podmiotami zewnętrznymi w transakcjach z członkami).
4. Rozwój spółdzielni usługowych dla rolnictwa – wspólne użytkowanie maszyn i urządzeń rolniczych przez rolników, prowadzenie serwisów naprawczych maszyn i urządzeń rolniczych - rozwój małych zakładów naprawczych, celem ograniczenia kosztów prowadzenia produkcji rolnej oraz usług serwisowych sprzętu rolniczego.